

Πολιτική Τηλεμάθησης Πανεπιστημίου Κύπρου
Εισήγηση Ad-Hoc Επιτροπής Τηλεμάθησης
Ιούνιος 2004

1. Για κανονικά προγράμματα σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου η χρήση εργαλείων τηλεμάθησης είναι συμπληρωματική προς τις παραδοσιακές μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την εφεδρική υποστήριξη των μαθημάτων. Η χρήση των εργαλείων είναι προαιρετική.
2. Για διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών είναι επιτρεπτή η χρήση εργαλείων τηλεμάθησης για την εξ αποστάσεως διδασκαλία μαθημάτων τόσο από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, όσο και από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, με ενδεχόμενη συμμετοχή όλων των διδασκομένων (από τα διάφορα ιδρύματα). Η αξιολόγηση των διδασκομένων στο πλαίσιο τέτοιων μαθημάτων, είτε αυτά προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, είτε από ένα από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα, θα πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο και την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων. Σε κάθε περίπτωση, καθοριστικό ρόλο στην τελική βαθμολογία του μαθήματος θα πρέπει να έχουν παραδοσιακές γραπτές εξετάσεις των διδασκομένων οι οποίες διεξάγονται με συντονισμένο τρόπο. Αποκλίσεις επιτρέπονται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από έγκριση των αρμοδίων οργάνων των εμπλεκόμενων ιδρυμάτων.
3. Προγράμματα επιμόρφωσης (μέσω του ΚΕΠΕΑΑ) ή προγράμματα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας (μέσω του Σχολείου Ελληνικής Γλώσσας), της Τουρκικής γλώσσας ή ξένων γλωσσών (μέσω του Κέντρου Γλωσσών) μπορεί να προσφέρονται εξ αποστάσεως με τη χρήση σχετικών εργαλείων τηλεμάθησης. Νοείται ότι η προσφορά τέτοιων προγραμμάτων θα πρέπει να είναι οικονομικά βιώσιμη, με άλλα λόγια να μη συνεπάγεται οικονομικές απώλειες για το Πανεπιστήμιο. Αυτό σημαίνει ότι το κόστος της παραγωγής και συντήρησης του μαθησιακού υλικού δεν θα πρέπει να είναι υψηλότερο των αναμενόμενων εσόδων του προγράμματος. Το κόστος αυτό θα επιβαρύνει το ΚΕΠΕΑΑ ή το Κέντρο Γλωσσών ανάλογα με την περίπτωση. Επισημαίνεται ότι η χρήση της τεχνολογίας της τηλεμάθησης ενδείκνυται ιδιαίτερα στο πλαίσιο της δια βίου εκπαίδευσης και είναι πλέον αντιληπτό ότι η επιτυχία μιας οποιασδήποτε στρατηγικής ως προς τη συστηματική δια βίου εκπαίδευση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την τεχνολογία της τηλεμάθησης.
4. Το Πανεπιστήμιο μπορεί να στηρίζει ταυτόχρονα 2 με 3 διαφορετικά εργαλεία τηλεμάθησης. Το Πανεπιστήμιο έχει ήδη αποκομίσει εμπειρία στη χρήση των εργαλείων WebCT και Learning Space, ενώ ενδείκνυται η αξιοποίηση του εργαλείου MOODLE το οποίο είναι “open source”, διατίθεται δωρεάν και συνδέεται με μια μεγάλη κοινότητα χρηστών, η οποία δρα με οργανωμένο τρόπο για την αμοιβαία διάχυση εμπειριών και αντιμετώπιση προβλημάτων. Ένα εργαλείο τηλεμάθησης για να είναι αποδεκτό (για την εφεδρική υποστήριξη μαθημάτων, ή την εξ αποστάσεως διδασκαλία μαθημάτων, του Πανεπιστημίου Κύπρου), θα πρέπει να ικανοποιεί τις εξής απαιτήσεις:
  - **Βασικές Λειτουργικές Απαιτήσεις**
    - Δυνατότητα σύνδεσης με το εργαλείο και πρόσβασης προς τις υπηρεσίες του μέσω Διαδικτύου και Παγκόσμιου Ιστού με χρήση κοινών φυλλομετρητών από διαφορετικές πλατφόρμες λειτουργικών συστημάτων (Windows, AIX, Linux, Solaris, MacOS).

- Δημοσιοποίηση προς το Διαδίκτυο περιεχομένου, κωδικοποιημένου σύμφωνα με αυστηρές προδιαγραφές W3C τελευταίας γενεάς (XHTML, HTML4).
- Ενιαία διαπροσωπεία πρόσβασης και ενημέρωσης πληροφοριών για τον καθηγητή, τους βοηθούς και τους φοιτητές.
- Υποστήριξη εύκολης δημιουργίας και διαχείρισης κωδικών φοιτητών και δυνατότητα διασύνδεσης με άλλα πληροφοριακά συστήματα (π.χ. Φοιτητικής Μέριμνας).
- Υποστήριξη λειτουργικότητας εξατομικευμένης υποβολής εργασιών από κάθε φοιτητή, εξαγωγής των εργασιών σε τρίτα συστήματα, υποβολής βαθμολογίας εργασιών.
- Υποστήριξη λειτουργικότητας ανακοινώσεων και ηλεκτρονικών συζητήσεων.
- Υποστήριξη λειτουργικότητας δημιουργίας και διαρκούς ενημέρωσης ημερολόγιου μαθήματος.
- Υποστήριξη λειτουργικότητας δημιουργίας και δημοσίευσης εξετάσεων πολλαπλών επιλογών, κούιζ, κλπ.
- Υποστήριξη λειτουργικότητας δημιουργίας προσωπικού χώρου (ιστοσελίδας) φοιτητών για παροχή πληροφοριών προς τον καθηγητή και πρόσβαση προς το υλικό διαφορετικών μαθημάτων.
- Δυνατότητα εύκολης εξαγωγής του μαθησιακού υλικού σε κοινά αποδεκτούς μορφότευπους, αποδεκτούς από διαφορετικά λειτουργικά συστήματα.

- Μη Λειτουργικές Απαιτήσεις

- Πλήρης υποστήριξη ελληνικής γλώσσας.
- Ασφάλεια και προστασία πληροφοριών.
- Σχεδιασμός σύμφωνος με τις αρχές του Web Accessibility Initiative (<http://www.w3c.org/wai>) για την υποστήριξη της πρόσβασης ατόμων με αναπηρίες.
- Επεκτασιμότητα.

5. Το κόστος της στήριξης της πολιτικής τηλεμάθησης του Πανεπιστημίου αναλύεται αδρομερώς ως εξής:

- Πάγιο Κόστος:

- Κόστος αρχικής αγοράς εργαλείων τηλεμάθησης και
- Απαιτούμενου hardware

- Λειτουργικό Κόστος

- Κόστος αδειών χρήσεως
- Κόστος συντήρησης και αναβαθμίσεων λογισμικών
- 50% του χρόνου ενός Λειτουργού Μηχανογράφησης και ενός Βοηθού Λειτουργού Μηχανογράφησης, στο ΚΗΥ για τεχνική υποστήριξη (υποστήριξη υποδομής και διαχείριση λογαριασμών)
- Ένα Λειτουργό στο Κέντρο Διδασκαλίας Μάθησης, ο οποίος να συνδυάζει τις απαιτούμενες εκπαιδευτικές και τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες (ή δύο Λειτουργούς μερικής απασχόλησης με τις αντίστοιχες γνώσεις και δεξιότητες)
- 5000 Λ.Κ. ετησίως για αγορά υπηρεσιών με στόχο την επέκταση των λογισμικών ώστε να εξυπηρετούν εξειδικευμένες ανάγκες όπως αυτές προκύπτουν στο πλαίσιο συγκεκριμένων μαθημάτων. Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής της πολιτικής τηλεμάθησης, ολόκληρο το ποσό θα αξιοποιηθεί για το μάθημα Σχολική Εμπειρία του Τμήματος Επιστημών της Αγωγής ώστε να ολοκληρωθεί η δεύτερη φάση του πιλοτικού προγράμματος όπου θα είναι εφικτή η επέκταση σε πολλαπλά γνωστικά

αντικείμενα και θα αναπτυχθούν οι διαδικασίες αυτοματοποίησης του έργου των εποπτών Σχολικής Εμπειρίας. Σε επόμενα έτη, το ποσό θα διατίθεται μετά από ανοιχτή πρόσκληση υποβολής εισηγήσεων από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού.

6. Η οργανωτική δομή εμπλέκει το Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και το Κέντρο Διδασκαλίας Μάθησης. Ο Λειτουργός του Κέντρου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών θα ασχολείται κατά το ήμισυ του χρόνου του στο πλαίσιο της στήριξης της πολιτικής τηλεμάθησης σε συνεργασία με το Βοηθό Λειτουργό Μηχανογράφησης ο οποίος θα ασχολείται αποκλειστικά για τη τεχνική στήριξη των εργαλείων τηλεμάθησης. Ο φόρτος εργασίας του Λειτουργού στο ΚΗΥ δεν αναμένεται να είναι ομοιόμορφα κατανομημένος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αλλά θα υπάρχουν κάποιες περιόδους πολύ πιο εντατικής εργασίας. Με την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου θα πρέπει να εκτελείται άμεσα η απαιτούμενη προεργασία που αφορά τη διαχείριση κάθε μαθήματος που θα στηρίζεται από εργαλείο τηλεμάθησης (course management). Συγκεκριμένα, όλοι οι κωδικοί, λογαριασμοί κ.λ.π. θα πρέπει να δημιουργούνται ως άμεση προτεραιότητα. Ο Λειτουργός του Κέντρου Διδασκαλίας Μάθησης θα ασχολείται αποκλειστικά για τη στήριξη της πολιτικής τηλεμάθησης. Ο Λειτουργός αυτός θα βοηθά τους διδάσκοντες στην ανάπτυξη του μαθησιακού υλικού. Τυχόν αναγκαίες επεκτάσεις στην παρεχόμενη λειτουργικότητα κάποιου από τα εργαλεία τηλεμάθησης που χρησιμοποιείται θα γίνονται σε συνεργασία των δύο Λειτουργών, του Κέντρου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και του Κέντρου Στήριξης Διδασκαλίας. Συνεπώς, οι δύο Λειτουργοί θα έχουν επικαλυπτόμενες γνώσεις και δεξιότητες.

Ως αναπόσπαστο μέρος της οργανωτικής δομής, το Κέντρο Διδασκαλίας Μάθησης θα οργανώνει επίσης, σε τακτική βάση, σεμινάρια για τις σχετικές παιδαγωγικές μεθόδους. Επιπρόσθετα, θα συντονίζει την κάλυψη άλλων ειδικών αναγκών όταν προκύπτουν τέτοιες ανάγκες. Παρομοίως, το Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών θα οργανώνει τεχνικής φύσεως σεμινάρια για τα εργαλεία τηλεμάθησης.

Για την εκπαίδευση των φοιτητών, τόσο το Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, όσο και το Κέντρο Διδασκαλίας Μάθησης θα προσφέρουν σχετικά σεμινάρια κάθε εξάμηνο. Για τη διευκόλυνση των φοιτητών θα διευρύνεται ανάλογα το ωράριο λειτουργίας του Κέντρου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και θα προσφέρονται δωρεάν προς τους φοιτητές πεπαλαιωμένοι υπολογιστές (προτεραιότητα θα έχουν οι άποροι φοιτητές, ενώ αριθμός υπολογιστών θα διατίθεται μέσω κλήρωσης). Οι 30 φορητοί υπολογιστές, οι οποίοι είχαν παλαιότερα χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος για την ασύρματη επικοινωνία, μπορεί επίσης να αξιοποιηθούν προς όφελος των διδασκόντων και διδασκόμενων μέσω σχετικής διαδικασίας δανεισμού που θα θεσμοθετήσει το Κέντρο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

7. Κάθε εξάμηνο μπορεί να υποστηρίζονται μέχρι 10 νέα μαθήματα. Θα γίνονται ανακοινώσεις για την υποβολή σχετικών προτάσεων. Οι προτάσεις θα αξιολογούνται από Ειδική Επιτροπή στην οποία θα εκπροσωπούνται όλες οι Σχολές και θα προεδρεύεται από τον/την Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων. Στα κριτήρια επιλογής θα λαμβάνεται υπόψη η κατανομή μαθημάτων σε Σχολές, και το ύψος του ενδιαφέροντος των διδασκόντων, ενώ προτεραιότητα θα δίνεται σε μαθήματα με μεγάλα ακροατήρια ή μαθήματα που εντάσσονται σε διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών.

Σε κάθε μάθημα που θα επιλέγεται θα παρέχεται στήριξη σε τρία επίπεδα:

- Κατά το εξάμηνο πριν την πρώτη παράδοση του μαθήματος θα παρέχεται εντατική στήριξη, για την ετοιμασία του μαθησιακού υλικού. Πέραν της βοήθειας που θα προσφέρουν οι Λειτουργοί του Κέντρου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και του Κέντρου Διδασκαλίας Μάθησης, θα παρέχεται βοήθεια από ένα Βοηθό Διδασκαλίας (μεταπτυχιακό φοιτητή ο οποίος θα ασχολείται αποκλειστικά για αυτό το σκοπό).

- Κατά το πρώτο εξάμηνο παράδοσης του μαθήματος θα παρέχεται μεσαίου επιπέδου στήριξη, δηλαδή παρακολούθηση σε συνεχή βάση.
- Από το δεύτερο εξάμηνο παράδοσης του μαθήματος και μετά θα παρέχεται η τυπική στήριξη, δηλαδή στήριξη στην ενημέρωση του μαθησιακού υλικού, την ετοιμασία των λογαριασμών και την αντιμετώπιση τυχόν τεχνικών προβλημάτων.

Επιπρόσθετα, κάθε διδάσκοντας του οποίου μάθημα επιλέγεται για υποστήριξη μέσω τηλεμάθησης, κατά την χρονιά που παραδίδεται το μάθημα για πρώτη χρονιά λαμβάνει ως επιπρόσθετο ποσό για την Ερευνητική του Δραστηριότητα, 10% επί του ποσού που του έχει καταναίμει η Επιτροπή Έρευνας.

Εάν κάποιος διδάσκοντας ενδιαφέρεται να διεθνοποιήσει το μαθησιακό υλικό του μαθήματος του (εάν το υλικό είναι στην Ελληνική γλώσσα, η εμβέλεια διεθνοποίησης περιορίζεται στον ελληνόγλωσσο χώρο), η Ειδική Επιτροπή θα εξετάζει το αίτημα κατά περίπτωση (ως προς την απαιτούμενη οικονομική ενίσχυση για την επαναχρησιμοποίηση του μαθησιακού υλικού και την προβολή του προς τα έξω).

Η εμπειρία που θα αποκομίζεται με τη χρήση των εργαλείων τηλεμάθησης θα καταγράφεται και θα ανατροφοδοτείται με στόχο τη βελτίωση της πολιτικής τηλεμάθησης. Επιπρόσθετα, το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθήματος θα πρέπει να επεκταθεί σχετικά για να περιλαμβάνει ερωτήσεις αναφορικά με το στοιχείο τηλεμάθησης για όποιο μάθημα το αφορά. Οι απαντήσεις των φοιτητών σε αυτές τις ερωτήσεις θα παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για την περαιτέρω πορεία εξέλιξης της Πολιτικής Τηλεμάθησης. Συνεπώς, η πολιτική θα αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα με στόχο την ενδεχόμενη επέκτασή της όπου αυτό θα κριθεί σκόπιμο.

ΕΚ-Π/ΧΣ